

Matkailututkimus 5: 1, 3–4 (2009)

©Suomen matkailututkimuksen seura

Pääkirjoitus

Menneitä muistellen kohti tulevaisuutta

Suomen matkailututkimuksen seura perustettiin ilmastonmuutosta käsitelleen seminaarin yhteydessä Helsingissä 1.4.2004. Seuran perustamisen tärkeimpiä tavoitteita oli nostaa suomalaisen matkailututkimuksen tasoa ja arvostusta. Työkaluiksi tavoitteeseen pääsemiseksi määriteltiin vuosittain järjestettävä matkailu- ja vapaa-ajan tutkimuksen symposium ja tieteellinen matkailututkimukseen keskittyvä vuosikirja. Vuosikirjan nimeä pohdittiin intensiivisesti kokouksen jälkeen kunnes joku - ei tullut kirjattua kuka - sanoi sen ääneen: Matkailututkimus-lehti oli syntynyt.

Jo perustamisvaiheessa pohdittiin, onko Suomessa riittävästi tutkijoita, jotka haluavat kirjoittaa suomenkieliseen julkaisuun. Ehdotettiin, että julkaisu olisi englanninkielinen. Tämä torjuttiin vedoten siihen, että englanninkielisiä matkailututkimukseen keskittyviä julkaisuja oli - ja on jälkeinpäin tullut - paljon. Keskustelu ei kuitenkaan ollut turha, sillä julkaisun kieliksi määriteltiin suomi, ruotsi ja englanti.

Artikkeleita ja muuta julkaistavaksi tarkoitettua materiaalia alkoi saapua toimittukseen. Suomessa oli matkailusta kiinnostuneita tutkijoita, jotka kaipasivat julkaisukanavaa.

Vaan uudeksi ongelmaksi nostettiin, voiko refereekäytäntö toimia aidosti niin sanotulla double blind -systemillä. Vastaus lienee, ei täysin. Jos kirjoittaja viittaa ahkerasti itseensä, käyttää omia opiskelijoita tutkimusaineistona ja on aiheen ainoa suomalainen tutkija, saattaa refereillä olla aavistus kirjoittajan henkilöllisyydestä. Sama ongelma on kuitenkin myös muilla suomenkielisillä tieteellisillä julkaisuilla.

Alun perin Matkailututkimuksen ajateltiin olevan ”helppo lehti” nuorille tutkijoille. On se sitä saattanut olla joissain tapauksissa, mutta välillä on hylätty käsikirjoituksia, jotka englanniksi käännettyinä ovat menneet tunnettuihin julkaisuihin. Refereet ovat ottaneet tehtävänsä vakavasti.

Matkailututkimuksen julkaisemia artikkeleita on hyödynnetty osana nippuväitöskirjoja, ja sitä ovat käyttäneet julkaisukanavana niin nuoret kuin vähän vanhemmatkin tutkijat. Myös englanninkielisiä kirjoittajia on ollut yllättävän paljon, joskin rohkeiden epäillä syynä olevan suomalaisten tutkijoiden hyvät kansainväliset suhteet - ei niinkään lehden maine ulkomailla.

Suuri haaste tulevaisuudessa on saada myös muut kuin matkailututkijat lukemaan lehteä silloin, kun artikkelit sivuavat heidän aihepiiriään. Keskeistä tässä ovat erilaiset tietokannat ja julkaisun saatavuus. Tällä hetkellä artikkelit luetteloidaan Artoon, mutta myös muita tietokantoja on harkinnassa. Saatavuuden kannalta keskeinen on

kirjastolaitos. Tilaako lähin tieteellinen kirjastosi Matkailututkimusta? Jos ei, pyydä tilaamaan.

Myös lehden toimintaa pyritään kehittämään. Negatiivista palautetta on tullut heikoista kirjoitusohjeista. Viittauskäytäntöä on myös kutsuttu perifeeriseksi. Millään kansainvälisellä julkaisulla ei ole samaa käytäntöä. Toimituskunta työstää asioita, ja lisää kehitysehdotuksia otetaan mielellään vastaan. Matkailututkimuksen kehitys ei ole pysähtynyt, mutta on syytä muistaa, kenelle kunnia saavutuksista kuuluu: ilman kirjoittajia ei olisi Matkailututkimusta.

Savonlinnassa 10.6.2009

Antti Honkanen